

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет *культури і мистецтв*
Кафедра *музично-практичної підготовки*

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни 1
вибірковий модуль Б

ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС

Ступінь вищої освіти:	БАКАЛАВР
Освітня кваліфікація:	Бакалавр музичного мистецтва
Професійна кваліфікація:	Керівник музичний. Викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів. Організатор у сфері культури та мистецтва.

*на баз диплома про фахову передвищу,
або неповну вищу освіту*

ЗАТВЕРДЖЕНО

протокол засідання кафедри
№1 від 31 серпня 2020 р.

Луцьк, 2020

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 – «Культура і мистецтво» 025 – «Музичне Мистецтво» бакалавр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів <u>180/6</u>		Рік навчання 2
		Семестр 3,4
		Аудиторні 80
		Лекції — год.
		Практичні (семинарські) — год. Лабораторні 80 год.
		Індивідуальні - — год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 88 год. Консультації 12 год. Форма контролю: диференційований залік 3,4
Мова навчання	українська	

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
заочна форма навчання	02 – «Культура і мистецтво» 025 – «Музичне Мистецтво» бакалавр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів <u>180/6</u>		Рік навчання 2
		Семестр 3,4
		Аудиторні 80
		Лекції — год.
		Практичні (семинарські) — год. Лабораторні 24 год.
		Індивідуальні - — год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 134 год. Консультації 22 год. Форма контролю: диференційований залік 3,4
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові **Дзяман Зінаїда Василівна**

Науковий ступінь -

Вчене звання -

Посада **старший викладач кафедри музично-практичної підготовки**

Контактна інформація (моб. **0661437339**)

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

В вокально-оркестровому класі творча особистість студента формується через розвиток у нього творчої активності, яка відбивається в різних аспектах його діяльності. Гра в оркестрі розвиває у студентів почуття колективізму, емоційну чутливість, художній смак, а також музичні здібності, інструментально-оркестрові навички. Упродовж навчання студентові потрібно оволодіти всіма компонентами оркестрової гри.

© З. Дзяман, 2021

2. Пререквізити *«Оркестрове аранжування», «Аранжування та переклад для інструментального ансамблю (оркестру)», «Фортепіано та інструментальний ансамбль», «Виконавський практикум», «Інструментознавство та інструментування».*

Постреквізити *«Методика і практикум роботи з творчим колективом», «Сучасна музична культура», «Художня лабораторія виконавського мистецтва».*

3. Мета навчальної дисципліни:

- підготовка високопрофесійного керівника творчого колективу до педагогічної та творчої діяльності;
- виховання активної творчої особистості майбутнього фахівця з музичного мистецтва та керівника творчого колективу в процесі оволодіння мистецтвом аранжування (інструментування, перекладення, обробки) музичних творів для оркестру (ансамблю) українських народних інструментів.

4. Завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння теоретичних основ музичного інструментарію на практиці;
- продовження вироблення навичок на одному чи кількох оркестрових музичних інструментах ;
- набуття навичок оркестрового мислення;
- вироблення навичок сценічної майстерності;
- ознайомлення студентів з кращими зразками класичної та фольклорної музики, системою оркестрово-виконавського навчання;
- формування у студента практичних умінь та необхідних навичок перекладення музичних творів з клавирів та створення оркестрових, ансамблевих партитур різних складів;

- ознайомлення з кращими зразками оркестрових та ансамблевих партитур різноманітних складів.

5. Результати навчання (компетентності).

Студенти повинні **знати:**

- суть і зміст основних понять та категорій дисципліни;
- характеристики оркестрових музичних інструментів;
- розташування оркестрових груп;
- акустичні властивості, як оркестрових груп, так і всього оркестру;
- оркестровий репертуар.

Студенти повинні **вміти:**

- грати на оркестрових музичних інструментах;
- вміти провести репетицію як оркестрової групи, так і всього оркестру;
- здійснити редагування оркестрових партій, виставити відповідні штрихи;
- здійснити дрібний ремонт оркестрових інструментів;
- володіти досконало одним чи декількома інструментами оркестру.

Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						*Форма контролю / Бали
	Усього	Лек.	Індив. зан.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Вдосконалення гри в оркестрі (ансамблі).	28			11	15	2	залік
Тема 2. Сцена і оркестр.	27			11	15	1	
Тема 3. Підготовка до концертного виступу.	20			10	7	3	
Тема 4. Концертний виступ, як підсумкова діяльність оркестранта.	18			10	7	1	
Разом за змістовним модулем 1	93			42	44	7	
Модульна контрольна робота №1							
Змістовий модуль 2.							
Тема 5. Вдосконалення гри в оркестрі (ансамблі).	27			10	15	2	залік
Тема 6. Сцена і оркестр.	26			10	15	1	
Тема 7. Підготовка до концертного виступу.	18			10	7	1	
Тема 8. Концертний виступ, як підсумкова діяльність оркестранта.	16			8	7	1	
Разом за змістовним модулем 2	87			38	44	5	
Модульна контрольна робота №2							
Всього годин / Балів	180			80	88	12	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						*Форма контролю / Бали
	Усього	Лек.	Індив. зан.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Вдосконалення гри в оркестрі (ансамблі).	28			4	20	4	залік
Тема 2. Сцена і оркестр.	28			4	20	4	
Тема 3. Підготовка до концертного виступу.	19			2	15	2	
Тема 4. Концертний виступ, як підсумкова діяльність оркестранта.	19			2	15	2	
Разом за змістовним модулем 1	94			12	70	12	

Модульна контрольна робота №1							
Змістовий модуль 2.							
Тема 5. Вдосконалення гри в оркестрі (ансамблі).	28			4	20	4	залік
Тема 6. Сцена і оркестр.	26			4	20	2	
Тема 7. Підготовка до концертного виступу.	16			2	12	2	
Тема 8. Концертний виступ, як підсумкова діяльність оркестранта.	16			2	12	2	
Разом за змістовним модулем 2	86			12	64	10	
Модульна контрольна робота №2							
Всього годин / Балів	180			24	134	22	

6.1. Самостійна робота денна

Тема	Кількість годин
Тема 1. – Самостійне відпрацювання технічних місць оркестрових (ансамблевих) партій.	ІРС/50
Тема 2. Опрацювання додаткової літератури, в якій висвітленні проблеми сценічної підготовки.	ІРС/20
Тема 3. Відпрацювання елементів до концертної підготовки.	ІРС/18
Разом	ІРС/88

Заочна

Тема	Кількість годин
Тема 1. – Самостійне відпрацювання технічних місць оркестрових (ансамблевих) партій.	ІРС/50
Тема 2. Опрацювання додаткової літератури, в якій висвітленні проблеми сценічної підготовки.	ІРС/50
Тема 3. Відпрацювання елементів до концертної підготовки.	ІРС/34
Разом	ІРС/134

Форма контролю: ДС – дискусія, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІРС – індивідуальна робота студента, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, РМГ – робота малих груп.

6.2. Консультації

Надання методичної допомоги, забезпечення ілюстрованим матеріалом.	12
--	-----------

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедру, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності.

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн опитування та підготовки практичних та індивідуальних завдань під час заняття.

Політика щодо дедлайнів (крайній термін) та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад: довідка про хворобу).

V. Підсумковий контроль

Якщо студента задовольняють сума балів поточного оцінювання та модульної контрольної роботи, то залік може зарахуватись автоматично. У випадку бажання студента підвищити свій рейтинг з предмету, він матиме можливість перескласти контрольну роботу, отримавши оцінювання в межах 60 балів.

VI. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для диференційованого заліку
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Дуже добре
75 - 81	C	Добре
67 -74	D	Задовільно
60 - 66	E	Достатньо
1–59	FX	Незадовільно

VI. Рекомендована література

1. Андрєєв В. /Збірник п'єс для шкільного оркестру народних інструментів. Вип. 2/ Упор. Л.Греков. – К. Сов. композитор. (Укр. респ. відділення), 1962. – С.21-31.
2. Барсова І. Книга про оркестр. К.: Муз. Україна, 1988. – С.157.
3. Бетховен Л. Легкі п'єси для початкових оркестрів російських народних інструментів /Упор. Г.Крилов. – М.: Музгиз, 1963. – С.27-28, С.25-26, С.12-13, С.15-16.
4. Брамс І. Угорський танок №5 / Збірник популярних п'єс та пісень для оркестру народних інструментів. Інструментовка М.Хівріч. – К.: Мистецтво, 1952. С.99-107.
5. Будашкін М. Друга рапсодія /Антологія літератури для оркестру російських народних інструментів. Частина 4. – М.: Музика, 1987. С.96-130.
6. Глінка М. “Не щєбєчи, соловейко” /Легкі п'єси для дитячого оркестру народних інструментів /Упор. О.Комаров. – М.: Музика, 1974. С.59-68.
7. Гріг Е. Норвежський танець №3 /З репертуару російських народних інструментів оркестру ім. В.Андрєєва. – М.: Музика, 1976. С.46-54.
8. Дворжак А. Слов'янський танець №2. /Курс гри в оркестрі народних інструментів. Частина друга. /Упор. В.Лапченко. – К., Муз. Укр., 1977. С.20-42, С.5-19.
9. Канерштейн М. Вопросы дирижирования. – М.: Музыка, 1972. - 255 с.
10. Колєсса М. Основи техніки диригування. – К.: “Муз. Україна”, 1981. – 208с.
11. Косєнко В. Гавот сі мінор. /П'єси для оркестру народних інструментів /Упор. А.В.Онуфрієнко. – К.: ”Муз. Україна”, 1976. – С.17-32.
12. Куліков П. Липа вековая. /Антологія літератури для оркестру російських народних інструментів. Ч.6. – М.: Музика, 1989. – С.146-159.
13. Лисєнко М. Елегія. / П'єси для оркестру народних інструментів/ Упор. А.В.Онуфрієнко . К.: Муз. Україна, 1978. С. 50-55.
14. Мусин І. Техніка дирижирования. – М.: Музыка, 1967. – 352с.
15. Мусоргський М. Тюїльрийський сад / Репертуар самодіяльного оркестру російських народних інструментів. Вип.. 8. – М.: Сов. комп., 1988. – С. 116-128, С. 22-28.
16. Мясков К. Гуцульський танок. / П'єси для оркестру народних інструментів. – К.: Муз. Україна, 1980. – С. 3-20. Грузинський танок. / УРРПС Рєспубл. буд. художньої самодіяльності. – Київ, 1972. – 46 с.
17. Прокоф'єв С. Марш. / На дозвіллі. Рєпертуарний збірник для дитячих самодіяльних оркестрів народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1978. – С.29-35.
18. Рахманінов С. Серенада. / З репертуару оркестру російських народних інструментів імені В.Андрєєва. – М.: Музыка, 1976. – С. 12-31.
19. Романс з Української симфонії невідомого автора першої чверті ХІХ ст. / Упор. В.Лапченко. / Курс гри в оркестрі народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1981. – С.22-39.

20. Стеценко К. Пісня без слів. Вечірня пісня / Класичні твори. – К.: Муз фонд СРСР (Українська республіканська філія), 1952. – С. 59-76, С. 81-83.
21. Свиридов Г. Романс. / Репертуар клубного оркестру російських народних інструментів. Вип.. 6. – М.: Музыка, 1988. – С. 60-73.
22. Сен-Санс К. Лебедь. / Начинаючому оркестру русских народных инструментов / Сост. И.Обликин. Вып. 8. – М.: Музыка, 1976. – С. 25-36.
23. Хайкин Б. Беседы о дирижерском мастерстве: Статьи. – М.: Советский композитор, 1984. – 240 с.
24. Чайковський П. Пролісок. / Курс гри в оркестрі народних інструментів / Упор. В.Лапченко. – К.: Музична Україна, 1981. С. 3-21.
25. Шостакович Д. Вальс-жарт. / Легкі п'єси для дитячого оркестру народних інструментів / Упор. О.Комаров. – М.: Музыка, 1974. – С. 12-35. Романс. / Репертуар клубного оркестру російських народних інструментів. Вип.. 7. – М.: Музыка, 1989. – С. 123-127.
26. Шамо. І. Веснянка. / П'єси для оркестру народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1972. – С. 2-11.
27. Шуберт Ф. Вечірня серенада. / П'єси для оркестру російських народних інструментів. М.: Музыка, 1971. – С. 130-158.
28. Щедрін Р. Дівочий танок. / На дозвіллі. Репертуарний збірник для дитячих самодіяльних оркестрів народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1978. – С. 36-41.

5. Гуцал В. Інструментовка для оркестру українських народних інструментів.– К.: Музич. Україна, 1988.– 79 с.
6. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах. (Українська академічна школа): підруч. [для вищ. та серед. муз. навч. закл.]. – К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. – 420 с.
7. Дейнега В. Музичний інструментарій як показник специфіки оркестру народних інструментів. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. – Вип. 22: Музичне виконавство. – Кн. 8. – К., 2002. – С. 119–129.
8. Іванов П. Г. Оркестр українських народних інструментів.– К.: Музич. Україна, 1981.– 110 с.
9. Ільченко О. Народне оркестрове виконавство: аматорство і проблеми художності: монографія. – К.: КДК, 1994. – 116 с.
10. Кучерук В.Ф., Кучерук Н. П., Олексюк О.М. Оркестровий клас: навч. посіб. для вищих навч. закл. – Луцьк: Волин.нац.ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – 240 с.
11. Кучерук В. Ф. Інструментальний ансамбль : хрестоматія для вищих навч. закл. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. – 148 с.
12. Лапченко В. Методика початкового навчання.– К.: Музич. Україна, 1985.
13. Лисенко М. Народні музичні інструменти на Україні.– К.: Мистецтво, навчання гри в оркестрі народних інструментів.– 1955.
14. Розанов В. Інструментоведение.– М.: Совет. композитор, 1981.– 130 с.
15. Роговська Є. В., Рутецький В. В. Оркестр народних інструментів: навчально-методичний посібник. – Житомир: ЖДУ ім. І.Франка, 2014. – 220 с.
16. Сідлецька Т. І. Практична культурологія. Історія народно-оркестрового виконавства України. Ч.2 Навчальний посібник [Електронний ресурс]. – Вінниця ВНТУ, 2011. – 73 с. Режим доступу: <http://posibnyku.vntu.edu.ua/pdf/000803.pdf>
17. Сточанська М. П. Лесі Українці: зб. ансамблевих партитур (перекладення, аранжування, обробка) творів з репертуару тріо бандуристок «Дивоструни». – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 132 с.
18. Сточанська М. П. Напровесні: збірник ансамблевих партитур (аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни». – Луцьк: Східноєвр.. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. – 128 с., іл., CD.
19. Хоткевич Гнат. Музичні інструменти українського народу.–Х., 2002.– 288 с.
20. Хащеватська С. Інструментознавство. Підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації – Вінниця, НОВА КНИГА, 2008. – 256 с.
21. Черкаський Л. Українські народні музичні інструменти.– К.: Техніка, 2003.– 264 с.
22. Шиманський П.Й. Грає інструментальний ансамбль «Експромт»: навч. посіб. для студ мистецьких навч. закл. III-IV рівнів акредитації: у 2 ч. Ч I. – Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2013. – 142 с.

23. Шиманський П.Й. Грає інструментальний ансамбль «Експромт»: навч. посіб. для студ мистецьких навч. закл. III-IV рівнів акредитації: у 2 ч. Ч II. – Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2013. – 134 с.
24. Юцевич Ю. Словник музичних термінів.– К.: Музич. Укр., 1977.– 206 с.
25. Яремко Б. Уторопські сопілкові імпровізації.– Рівне: Ліста, 1997.– С.4.